

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشته : علوم انسانی و معارف اسلامی	تعداد صفحه : ۳	سوالات آزمون نهایی درس: فلسفه ۲
مدت آزمون : ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی :	۱۴۰۳/۱۰/۱۵	دوازدهم تاریخ آزمون:
دانش آموزان روزانه و بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد - دی ماه ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	نمره
------	------------------------	------

۱	<p>درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) حمل « وجود بر انسان » با حمل « سه ضلعی بر مثلث » از یک نوع است.</p> <p>ب) مفهومی که در جهان مصدقی ندارد، ذاتاً نمی‌تواند موجود شود.</p> <p>ج) اصل بدیهی « امتناع اجتماع نقیضین » مبنای اثبات عقای « اصل علیت » نزد فلاسفه مسلمان است.</p> <p>د) اگر سلسله علت‌ها نامتناهی باشد، آن‌گاه چیزی به وجود نمی‌آید.</p> <p>هـ) دلیل ارسطو بر تقسیم دانش به نظری و عملی، وجود دو عقل در انسان است.</p> <p>و) از دیدگاه ابن سینا طبیعت هر شیء همواره آن را به کمال مطلوبش می‌رساند.</p> <p>ز) تفسیر عرفانی حکمت متعالیه توسط امام خمینی(ره) نشانه نبوغ خاص ایشان در تفکر فلسفی بود.</p>
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) آغاز‌شناخت تفاوت هستی و چیستی، پذیرش اصل ..... است.</p> <p>ب) انکار اصل وجود، ساخت و غایتمندی هستی، مستلزم پذیرش ..... در جهان است.</p> <p>ج) ذاتی که وجودش از ناحیه خودش است، نه از ناحیه یک امربرونی، ..... نامیده می‌شود.</p> <p>د) از نظر فلاسفه، هرگاه روح انسان به مرتبه عالم ..... بر سد آن‌گاه حقایق را از طریق ..... به دست می‌آورد.</p> <p>هـ) از نظر فلاسفه مسلمان ایمانی ارزشمند است که پشتوانه ..... داشته باشد.</p> <p>و) حیات عقلی مهم‌ترین زمینه رشد حیات ..... و فلسفی در جهان اسلام شد.</p>
۳	<p>گزینه مناسب را انتخاب کنید.</p> <p>الف) در عبارت « این چیست؟ » استفاده از کلمه « این » بیان‌گر کدام مورد زیر نیست؟</p> <p>۱- آگاهی از ذاتیات شیء</p> <p>۲- قبول هستی شیء</p> <p>ب) در کدامیک از نسبت‌های قضایا با تغییر کیفیت (است / نیست) رابطه موضوع و محمول تغییر نمی‌کند؟</p> <p>۱- امتناعی</p> <p>۲- امکانی</p> <p>ج) برنامه‌ریزی یک دانشجوی پژوهشی برای قبولی در دوره تخصص بیان‌گر پذیرش کدام اصل است؟</p> <p>۱- وجوب علی و معلولی</p> <p>۲- ساختی</p> <p>د) کاربرد لوگوس به معنای « کلمه و سخن » توسط هراکلیتوس ناظر به کدام یک از کاربردهای عقل است؟</p> <p>۱- عقل به عنوان دستگاه تفکر</p> <p>۲- عقل به عنوان موجود برتر و متعالی</p> <p>هـ) فارابی در کدام اثر خویش نقاط مشترک اندیشه‌های افلاطون و ارسطو را ارائه کرده است؟</p> <p>۱- اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه</p> <p>۲- الجمع بین رای الحکیمین</p> <p>و) کدام اثر ابن سینا کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است؟</p> <p>۱- بخش الهیات شفا</p> <p>۲- اشارات و تنییهات</p> <p>ز) بحث افعال خداوند و حکمت الهی در فلسفه ملاصدرا (ره) با الهام از کدام سفر عرفانی تنظیم شده است؟</p> <p>۱- سفر در خلق با حق</p>

نمره	ردیف
سُؤالات آزمون نهایی درس: فلسفه ۲ دوازدهم تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ تعداد صفحه: ۳ رشته: علوم انسانی و معارف اسلامی ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح مدت آزمون: ۹۰ دقیقه نام و نام خانوادگی: دانش آموزان روزانه و بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد - دی ماه ۱۴۰۳ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	سُؤالات (باسط بگرد)

۰/۷۵	<p>هر یک از موارد سمت راست، مربوط به کدام مرتبه عقل انسان است؟ (یک مورد اضافی است)</p> <p>الف) عدم ادراک عقلی ب) مبنای کسب دانش ج) کسب دانش از طریق تفکر</p> <ol style="list-style-type: none"> -۱- عقل هیولانی -۲- عقل بالفعل -۳- عقل بالمستفاد -۴- عقل بالملکه
۰/۷۵	<p>براساس سیر استدلال «کانت» بر اثبات ضرورت وجود خدا، نمودار زیر را تکمیل کنید.</p> <p>-۱</p> <p>-۲</p> <p>-۳</p> <p>-۴</p> <p>-۵</p> <p>ضرورت وجود خدا</p>
۱	<p>اصول فلسفی زیر را مرتب کنید.</p> <p>الف) وحدت حقیقت وجود (ب) مغایرت وجود (ج) اصالت وجود (د) واقعیتی هست (ه) مراتب داشتن وجود</p> <p>۱- مراتب داشتن وجود ← ۲- مراتب داشتن وجود ← ۳- مراتب داشتن وجود ← ۴- مراتب داشتن وجود ← ۵- مراتب داشتن وجود</p>
	<p>به سوالات زیر پاسخ کوته دهید</p>
۰/۵	<p>الف) «مغایرت وجود و ماهیت» به چه معنا است؟</p>
۰/۵	<p>ب) با توجه به مفاهیم داخل پرانتز فضیه‌ای طراحی کنید که رابطه موضوع و محمول آن «ضروری» باشد.</p>
	<p>(ممکن‌الوجود، انسان، واجب‌الوجود بالغیر)</p>
۰/۵	<p>ج) شباهت دیدگاه فلاسفه مسلمان و دیوید هیوم در مورد منشاء ادراک اصل علیت در چیست؟</p>
۰/۵	<p>د) از نظر فلاسفه مسلمان معناداری زندگی نتیجه چه امری است؟</p>
۱	<p>با توجه به جریان فلسفه اسلامی در عصر حاضر به سوالات زیر پاسخ دهید</p>
۰/۵	<p>الف) ویژگی‌های نظام فکری و عملی استاد شهید مطهری (ره) را نام ببرید.</p>
۰/۵	<p>ب) دلیل تاکید مرحوم علامه طباطبائی (ره) بر تدریس فلسفه در حوزه‌های علمیه چه بود؟</p>

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشته : علوم انسانی و معارف اسلامی	تعداد صفحه : ۳	سوالات آزمون نهایی درس: فلسفه ۲
مدت آزمون : ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی :	۱۴۰۳/۱۰/۱۵	دوازدهم
دانش آموزان روزانه و بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد - دی ماه ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	نمره
------	------------------------	------

به سوال های زیر، پاسخ کامل دهید.

۹	تفاوت رابطه «حرارت ۱۰۰ درجه و جوش آمدن آب» با رابطه «علم و شاگرد» را بنویسید.	۱
۱۰	چرا قبول غایت برای اشیاء جهان، بدون پذیرش آفریننده (علت نخستین)، امکان پذیر نیست؟	۰/۷۵
۱۱	چرا ارسسطو در «برهان درجات کمال» برخی موجودات را خوب و برخی را خوب ترمی داند؟	۰/۷۵
۱۲	برهان «امکان فقری» ملاصدرا (ره) دراثبات وجود خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۰/۷۵
۱۳	درباره فلسفه جدید اروپایی به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) عامل تقسیم فلاسفه اروپا به عقل گرا و تجربه گرا چه بود؟ ب) علت محدود شدن عقل به امور حسی و تجربی در این دوره را، توضیح دهید.	۱/۵
۱۴	رابطه عقل فعال با عقل انسان را توضیح دهید.	۱/۵
۱۵	علت شهرت فارابی به «علم ثانی» را بنویسید.	۰/۷۵
۱۶	تفاوت روش مكتب مشاء و اشراق را بیان نمایید.	۰/۷۵
۱۷	با توجه به دیدگاه های شیخ اشراق به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) مبدأ جهان و خالق هستی کدام است؟ ب) تفاوت موجودات در چیست؟	۰/۷۵
۱۸	چرا بهرمندی ملاصدرا (ره) از عرفان و شهود یا وحی قرآنی، فلسفه او را به عرفان یا کلام تبدیل نکرده است؟	۰/۷۵
۲۰	جمع نمرات	

"سرمایه های کشور محبوب مان ایران، موفق و پیروز باشید"

تعداد صفحه: ۲ صفحه	رشته: علوم انسانی و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فلسفه ۲
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ دوازدهم
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.gov.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترنت داخل و خارج از کشوری ماه ۱۴۰۳	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	عبارت درست و نادرست را مشخص کنید. (هرمورد ۲۵/۰ نمره)	۱/۷۵
	الف) نادرست (ص۵) ب) درست (ص۱۲) ج) درست (ص۱۷) د) درست (ص۴۳) ه) نادرست (ص۸۱) و) نادرست (ص۵۵)	
۲	جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.	۱/۷۵
	الف) واقعیت (۰/۲۵) ب) اتفاق (۰/۲۵) نمره تعلق می‌گیرد. (ص۲۴) ج) واجب الوجود بالذات (۰/۲۵) د) عقل (۰/۲۵) شهود (۰/۲۵) (ص۴۵) ه) عقلی (۰/۲۵) و) حیات علمی (۰/۲۵) (ص۷۳) (ص۶۵)	
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید. (هرمورد ۲۵/۰ نمره)	۱/۷۵
	الف) ۱ (آگاهی از ذاتیات شیء) (ص۳) ب) ۲ (رابطه امکانی) (ص۱۲) مثالی که در کتاب آورده شده، ساخته پاسخ سوال است اما با نظر به اصول فلسفی و انگاه عمیق، وجوب علیٰ و معلولی نیز درست است پس اگر شماره ۱ (وجوب علیٰ و معلولی) نوشته شود نمره لحاظ گردد (ص۲۰) د) ۱ (عقل بعنوان دستگاه تفکر) با توجه به این عبارت کتاب «از نظر او کلمه و سخن ظهور و پرتو عقل متعالی است» ممکن است دانش آموز گزینه ۲ را انتخاب کند؛ بنابراین اگر گزینه ۲ نیز به عنوان جواب انتخاب شده باشد، نمره لحاظ شود. (ص۵۴) ه) ۲ (جمع بین رای حکیمین) (ص۷۵) و) ۱ (الهیات شفا) (ص۸۰) ز) ۲ (سفر از حق به سوی خلق) (ص۹۱)	
۴	هیک از موارد ستون سمت راست با کدام مرتقبه عقل در انسان مرتبط است؟ مشخص کنید. (هر مورد ۲۵/۰ نمره)	۰/۷۵
	الف) ۱ (عقل هیولانی) ب) ۴ (عقل بالملکه) (صفحه ۶۴ و ۶۵) ج) ۲ (عقل بالفعل)	
۵	نمودار زیر را تکمیل کنید. (هرمورد ۲۵/۰ نمره)	۰/۷۵
	۱) وجود اخلاقی یا اخلاق و ظایف اخلاقی) ۲) نفس غیرمادی (مجرد) ۳) جهان ماوراء دنیا ۴) جهان ماوراء دنیا (صفحه ۳۶)	
۶	با توجه به حکمت متعالیه اصول فلسفی زیر را مرتب کنید. (هرمورد ۲۵/۰ نمره)	۱
	۱) واقعیتی هست. (۵) ۲) مغایرت وجود و ماهیت. (ب) ۳) اصالت وجود. (ج) ۴) وحدت حقیقت وجود. (الف) (صفحات ۹۲، ۹۳، ۹۴)	

تعداد صفحه: ۲ صفحه	رشته: علوم انسانی و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	دستورالعمل آزمون
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	azmoon.edu.ir	راهنمای تصحیح آزمون

نمره

ردیف

پاسخ گوشه:

الف) از هر واقعیت واحد، دو معنا و دو مفهوم مختلف چیستی و هستی به دست می‌آید.

یا یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام وجود و ماهیت نداریم.

یا وجود عین یا جزء ماهیت نیست.

یا به عبارت دیگر وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند. (یک مورد کافی است ۵/۰ نمره)

ب) انسان ممکن الوجود است، یا (واجب الوجود بالغیر ممکن الوجود است). اگر هر کدام از مفاهیم مذکور را به خودش حمل

کند - به طور مثال بنویسد «انسان انسان است» - نمره لحاظ گردد. (یک مورد کافی است ۵/۰ نمره)

(صفحه ۱۶/۱۷) (صفحه ۵/۰ نمره)

ج) هر دو گروه ادراک اصل علیت را از طریق حس و تجربه ممکن نمی‌دانند. (۵/۰ نمره)

د) اثبات عقلی خدا از طریق عقل / پذیرش خدا / قبول وجود خدا با علت و دلیل باشد. هر کدام از موارد مذکور یا لفظی

که دال بر چنین مفاهیمی باشد، نمره لحاظ گردد. (۵/۰ نمره) (صفحه ۴۷)

الف) در عین اینکه میراث ماندگار تمدن اسلامی (۰/۲۵) پاسخگوی نیازهای زمان و عصر حاضر است. (۰/۲۵) (صفحه ۱۰/۴)

ب) گسترش اندیشه‌های جدید و مکتب‌های فلسفی اروپا بخصوص تفکرات ماتریالیستی و مکتب مارکسیسم در ایران

(۰/۲۵) عدم آمادگی حوزه‌های علمیه در مواجهه با افکار فوق. (۰/۲۵) اگر به صورت زیر نیز نوشته شود نمره تعلق

می‌گیرد: گسترش اندیشه‌ها و مکتب‌های جدید اروپا در ایران و عدم آمادگی حوزه‌های علمیه در مواجهه با آن‌ها

قسمت اول پاسخ نیز نوشته شود نمره کامل تعلق می‌گیرد. (صفحه ۱۰/۹)

پاسخ کامل:

رابطه حرارت ۱۰۰ درجه و جوش آمدن آب رابطه علیت است و اگر حرارت ۱۰۰ درجه نباشد (علت) آب به جوش نخواهد آمد (معلول) (۰/۵)

اما رابطه معلم و شاگرد مانند رابطه علیت نیست در این رابطه ابتدا وجود دو طرف فرض می‌شود (معلم و شاگرد) و سپس میان آن‌ها رابطه برقرار می‌شود. (رابطه آموزش) (۰/۵)

اگر به صورت‌های زیر نوشته شود و هر عبارتی که مضمون عبارات مذکور را برساند، نمره لحاظ گردد:

مثال اول قائم به طرفین نیست و رابطه علی است اما مثال دوم غیرعلی است و قائم به طرفین است.

در مثال اول رابطه وجودی است اما در مثال دوم رابطه وجودی نیست. (صفحه ۱۴)

غاییت اشیا قبل از پیدایش آن‌ها باید مشخص شده باشد. (۰/۲۵) تا اشیاء متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده باشند در آن صورت می‌توانند به سوی آن هدف حرکت نمایند و تکامل یابند. (۰/۲۵) (صفحه ۲۶)

باید یک کامل مطلق و یک خوب مطلق وجود داشته باشد (۰/۲۵) که بتوان آن دو موجود را با آن وجود کامل مقایسه نمود (۰/۲۵) و هر کدام که به این وجود نزدیکتر باشد برتر و آن که را که دورتر باشد ناقص تر به حساب آورد (۰/۲۵)

کاربرد لفظ خوب بر مبنای برداشت از متن کتاب درسی است.

هر پاسخی که بیان کننده برهان مذکور باشد نیز نمره لحاظ شود.

(صفحه ۳۳)

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فلسفه ۲

دوازدهم | تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵

دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترنت داخل و خارج از کشوری ماه ۱۴۰۳

azmoon.edu.ir

رشته: علوم انسانی و معارف اسلامی

تعداد صفحه: ۲ صفحه

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

ردیف

۱۲

مقدمه اول: به موجودات پیرامون مان که نگاه می کنیم، می بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است.

یا فقر و وابستگی (موجودات پیرامون ما عین نیاز و وابستگی هستند (۰/۲۵)

۰/۷۵

۱۳

مقدمه دوم: موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود نیازی به غیر نداشته باشد **یا** غنی بودن یا عدم نیاز (موجودات نیازمند وابسته به موجود بی قیاز هستند). (۰/۲۵) نتیجه: موجودات این جهان وابسته به وجودی بی نیاز و غیر وابسته هستند. (۰/۲۵)

۱/۵

۱۴

الف) اختلاف میان فلاسفه بر سر محدوده کارآمدی عقل. (۰/۵)

۱/۵

۱۵

ب) عقل صرفا آن گاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود، (۰/۲۵) به واقعیت و علم می رسد. بنابراین عقل فقط از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نایل شود(۰/۲۵) این دیدگاه به تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت(۰/۲۵) و توانایی عقل به امور حسی و تجربی گردید. (۰/۲۵) (صفحه ۵۷)

۰/۷۵

۱۶

اولاً: عقل فعال عامل فیض رسانی به عقل انسان هاست، (۰/۵) یعنی تمام ادراکات و دانش های انسان به مدد این عقل صورت می گیرد. (۰/۵) دوماً: به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می فهمد. (۰/۵) (صفحه ۶۴)

۰/۷۵

۱۷

به علت آشنایی عمیق او با تعالیم اسلام، (۰/۲۵) توانست آموخته های خود از افلاطون، ارسسطو و سایر فیلسوفان گذشته(۰/۲۵) را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند و فلسفه مشابی را در جهان اسلام بنا نهاد. (۰/۲۵) (صفحه ۷۶)

۲۰

۱۸

روش مشاء: استدلال عقلی (۰/۲۵) (صفحه ۸۳)

۰/۷۵

۱۹

الف: نور محض / نور مطلق / نور الانوار (هر کدام از موارد نوشته شود نمره خواهد داشت) (۰/۲۵)

۰/۷۵

۲۰

ب: تفاوت موجودات مربوط به شدت و ضعف نوრانیت آن هاست. (۰/۵) (صفحه ۸۴)

۰/۷۵

میزان و ملاک فلسفی بودن یک متن یا سخن (۰/۲۵) این است که اولاً: هر مبحثی که طرح می شود به موضوع فلسفه مربوط باشد. اوجود و مسائل بنیادین آن(۰/۲۵) دوماً: متنکی برعقل و استدلال عقلی باشد نه شهود قلبی و نه بیان نقلی و

قرآنی. (۰/۲۵) اگر به صورت زیر نیز نوشته شود یا هر عبارتی که مضمون عبارت زیر را شامل شود، نمره تعلق می گیرد:

طرح مسائل فلسفی و تبیین عقلانی آن ها (صفحه ۹۱)

صفحه ۱۳ از ۳